

[Holger Graversen]

økonomiske nedtur ude i kommunerne, regeringens strammede økonomiske rammer og også strafforanstaltninger. De nævnte årsager har været selvforstærkende. Mindre befolkningsgrundlag fører til mindre handel, færre børn, lukning af små butikker, små skoler.

Heldigvis var der så i foråret i Folketinget bred politisk enighed om at forsøge at vende den negative udvikling. Alle partier var enige om, at vandringer fra land til by skulle stoppes ud fra nogle menneskelige samfundshensyn. Livet og livsformen i landsbyer og mindre byer indeholder en lang række kvaliteter, der er værd at bevare, som f.eks. et bedre socialt netværk end i storbyerne og tryggere opvækst for børn og unge. Omvendt tror jeg også, der er enighed om, at en fortsat tilvækst i storbyerne forstærker en række sociale problemer. Denne enighed i Folketinget medførte så ministerens handlingsplan af 1. oktober 1993.

Hvis denne plan skal afhjælpe problemerne, må alle parter arbejde sammen her og også have fælles ansvar herfor. Det gælder de politiske partier, det gælder staten og amterne, men det gælder først og fremmest de enkelte kommuner og lokalsamfundene selv. Det mest grundlæggende for de små samfunds eksistens er naturligvis erhvervsgrundlaget, bosætnings- og boligmulighederne og service, både privat og offentligt. Regeringen er godt i gang med hensyn til at forbedre mulighederne for mindre virksomheder med garantiordning fra pengeinstitutter, vedrørende udlån til nye og mindre virksomheder, Vækstfonden, rentelette lån for mindre og mellemstore virksomheder, snering og omlægning af landbrugslån, nedsættelse af grundskyldpromillen fra 24 til 15, bedre muligheder for de enkelte kommuner til at gøre en ekstra indsats, f.eks. gennem lånepuljen på 2,4 mia. kr. til vækstfremme og infrastruktur m.v., og derudover en forsøgspulje på 125 mio. kr.

Ministeren har omtalt en række af de forhold. Jeg når ikke her at kommentere VK-forslagene, men som sagt vil vi samarbejde om dem og se positivt på dem.

Kirkegaard (KF):

Der er jo foretaget en række fremragende analyser af den triste udvikling i landdistrikterne og i landsbysamfundene. Sådanne analyser findes bl.a. i betænkningen fra det tværmi-

nisterielle udvalg, som vi havde lejlighed til at drøfte her i Folketinget i foråret på baggrund af en forespørgselsdebat.

Ved den lejlighed var der ligeledes en række personligt prægede analyser fra ordførernes side vedrørende udviklingen i landdistrikterne. Det viste sig, at en stor del af ordførerne – om ikke alle – havde deres baggrund i landdistrikter og landsbysamfund, og det gav naturligvis grundlag for, at hver enkelt ordfører kunne tage et helt personligt udgangspunkt i analysen, og det blev analysen i hvert fald ikke dårligere af.

Der findes også sådanne analyser i den handlingsplan, som regeringen fremkom med den 1. oktober, og der har i øvrigt også været flittige bidrag i dagspressen og andre steder i form af kronikker og artikler. Der er ingen grund til i dag at gentage elementerne i alle disse analyser. Konklusionen er, at der har været en negativ udvikling, at vi er utilfredse med det, og at vi vil gøre en indsats for at få udviklingen vendt.

Jeg tror egentlig også, at der er meget bred enighed om målsætningen, meget bred enighed om, hvad det er, vi skal nå. Det er ikke nogle romantiske forestillinger, vi har om, at nu skal vi have indrettet et frilandsmuseum med stråtrækte bygninger, lidt økologiske gulerødder i forhaven og så et par brægende får i baghaven. Det er slet ikke sådan noget, vi forestiller os. Det, vi vil, er en bæredygtig vækst i landsbyer og i landdistrikter. Det vil sige, at der skal være plads til mere bosætning, vi skal have flere mennesker til at bo på landet, og vi skal også have flere arbejdspladser på landet.

Denne positive udvikling, som vi ønsker iværksat, skal selvfølgelig være afbalanceret i forhold til et andet hensyn. Det tjener nemlig ikke noget formål at få en udvikling, der betyder, at de sociale, kulturelle og miljømæssige værdier, som vi ønsker at bevare, bliver slået i stykker. Der er altså ikke tale om et oplæg til uhæmmet vækst, der slår tingene i stykker, og det er der ikke fra regeringspartiernes side – så vidt jeg kan se i hvert fald – og altså heller ikke fra Det Konservative Folkepartis og fra Venstres side.

Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er det ikke primært tilskud og økonomiske støtteklude, der er behov for, men der er behov for større frihed, bedre muligheder for at kun-